

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési pénzek és reklamációk BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.</p>	<p>Felölts szerkesztő: SINKOVICH ELEK. Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények e lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Nyíltéret petítora 50 fill.</p>
--	---	--

A munka bajai.

A legutóbbi esztendőben a magyar munkásságon, különösen a fővárosban valóságos sztrájkdüh vett erőt. S miután mint mindenben, úgy a munkásügyekben is, a főváros példája ad irányt a vidéknek, foglalkozunk kell ezzel a dologgal a vidék szempontjából is. Oly könnyelműen és megdumolással mint nálunk, Európa egy országában sem lépnek sztrájkba a munkások. Elég egy incidens, egy vagy két munkás érdekének vagy önértelének megbántása s máris körülhordozzák az izgatók a véres kardot s a családos, anyagi gondokkal terhelt munkások ezrei kimondják a sztrájkot. Felreteszik a szerszámot, amivel nemcsak a közfogyasztásnak s a munkaadónak ártnak, hanem első sorban önmaguknak. Mert mint a példák is igazolják, úgy a közfogyasztás mint a munkaadók sokkal inkább kibírják a sztrájk következményeit, mint a munkások, akik egy két-három hétig tartó munkaszünetelés ideje alatt teljesen tönkre mennek anyagilag.

Ha nézzük a külföld munkásmozgalmaikat, látni fogjuk, hogy a lehető legalapabb megfontolás és a sérelmeknek alapos felszámolása s annál több alkudozás és tanácskozás után határozódik el magukat valamely szakma munkásai az ultima ratióra. Nálunk egy-kettőre megvan ez az ultima ratio, mintha csak valami jelentéktelen, semmi dologról lenne szó. Egymást érik az

olyan sztrájkok, melyeknek semmi vagy kevés értelmük van s ha olvassuk a sztrájkoló követeléseit elszörnyülködünk a fölötte, hogy ilyen semmi dolog miatt tudták magukat ezek a vagyontalan, két kezük után élő emberek a sztrájkra elszánni.

A sztrájkkal is úgy vagyunk, mint az első időben minden intézménnyel, melyet a külföldtől veszünk át. Munkásaink még nem hatoltak bele a munkaszünetelés erkölcsi és anyagi lényegébe, nem forrott még ki bennük az a megállapított magasabb nézőpont, amelyről a sztrájkot, okait, következményeit, hatását helyesen elbírálni tudnák. Úgy vannak a sztrájkokkal, mint a vad emberek az ágyuval, melyet felelőtlenség és erje dacára nem tudnak a harcban használni. Éppenséggel nem törődnek az azzal, alkalmasak-e, vagy rosszak-e a munkaadók anyagi viszonyai, nem törődnek a gazdasági helyzettel sem, hanem egy-két izgató, többnyire igazságtalan és hazug tendenciájú beszéd elhangzása után leteszik a szerszámot. Innen van azután az, hogy nálunk a legtöbb sztrájk csufos vereséggel végződik, mert igazságtalan és alkalmatlan időben keletkezett volt. Manapság a munkaadók nem állnak tétlenül a munkaszünetelés szemében s erélyes relorizókkal lépnek fel. A gyárosok és mesterek egyszerűen szervekednek a munkásokkal szemben olyképpen, hogy mindaddig, míg valamely szakma gyárában, vagy műhelyében sztrájk folytán szünetel a munka, egyáltalában nem dol-

gozhatnak, vagyis ők is sztrájkolnak a munkásokkal szemben. Ezt az eljárást, miután Krimicsau, német gyárvárosban volt réa az első példa, Krimicsaunak nevezik.

Egy külföldi intelligens munkászvezér elszörnyülködne, ha látna, hogy nálunk milyen okokból és milyen körülmények között keletkeznek a sztrájkok. Az érletlen tömeget gyanus ekzisztenciák, munkakerülő mesterlegények, zugirások izgatják fel, nem egyszer megtörténik, hogy ezek a tipikus budapesti „munkászvezérek“ egyszerűen megrevolverezik a gyárosokat és mestereket s megvásároltatván magukat a sztrájk kitérését egy-két hónapra elhalasztják.

Mindenzen oknál fogva nagy szükségét érezzük egy sztrájk törvénynek, mely szabályozza a munkaadó és munkás helyzetét és kötelezéseit az ilyen rendkívüli esetekben és szigorú büntetéssel sújtsa azokat a hivallanokat, akik munkaszünetelésre izgatnak. Nem látnunk még gyáros, vagy mestert, akit a munkaszünetelés tönkre tett volna. De számtalan munkás és családja züllött el, rongyolódott le egy hosszabb sztrájk alatt, vagy maradt kenyér nélkül esztendőkre azután. Mindkét félnek immens érdeke a jó, megfelelő sztrájk törvény.

Építünk a vakok számára otthont

Hazánk 20,000 vakja közül mintegy 180 mint kiképzett vakiparos keresi min-

TÁRGA.

Emléksorok.

Ne fess álmodat illanó felhőre,
Lidércény után ne nyújsd kezét,
Csak menj a csöndes, jart után előre
Szerény céldhoz bizton elvezet.

Vigyázz oh, ember, hol a végső pózna,
Mely hirdeti, hogy eddig s nem tovább,
Szent torpeség még nagy veszélybe hozna,
Ha messziből rugna tán a balga láb!

Ha az igazság ajkaidra törne,
És rádönné egy epés, vad roham
Nyeld le esőndesen, mielőtt dögvége
A szelid erkölcs orvul rádörohan.

LANTOS.

V á z l a t.

Az éjjeli kávéház egy kerek márványasztalánál hárman ülnek együtt. A három szereplő a következő:

1. A nagy író. Negyven esztendős férfi. Tul van már mindenben. Ambíciók nem izgatják, a di-esőgét vágya nem hevíti. Nem akar egyebet, mint eleget keresni ahhoz, hogy egy jó szivarra és né-

hanapján egy pohár pezsgőre fussa; és ez tőrhető mértékben sikerül neki. Tapasztalataiból természetesen a cinizmus életfilozófiáját szúrte le; a nőkről különösen meg van a véleménye. Népszerű sohasem volt, hanem van a „gourmeth“ között bámulóinak egy köre, amely őt a legkiválóbbak közé sorozza. Mi sem természetesebb, mint hogy ő maga is a „gourmeth“ e csoportjába tartozik. Világ megvetésének egyik szempontja, hogy akárhányszor megfordul az esemény színhelyét szolgáló éjjeli kávéházban és a hasonló helyeken. Külsején semmi művészi: tetőtől talig angolos, angol szakó, cipő és kalap, tövig nyírt haj, angolos bajusz. Az író csak az arcának érdemei halványasága és világtájdalmat tükröző szemek árnyaiak el. Egyébiránt kitünően van konzerválva. Még nem hizik a fekete bajuszával, hibátlan fogorával még mindig szép legény.

2. A dekadens filozofus. Majdnem innen van a nagykorúság megyéjében. Az, mint virágyellen zöldnek szokás nevezni, de már volt ideje a saját filozófiái rendszerének a kiépítésére, amelyet csodálatos bőbeszédűséggel sőt elokvenciával tud hirdetni és védelmezni. Sokat tanult és majdnem ugyanannyit tud is; csakhogy mindezt zavarosan rendszertelenül. Néhány cikke feltűnést keltett. Irodalmi körökben eleinte kinevették, de addig agítált, lármázott, vitatkozott, amíg rezignáltan belenyugodtak, hogy komolyan kell venni. A szerelméről és különösen a szabad szerelméről egész külön elmélete van. A nőket persze lenézi és azt hiszi, hogy egész objektív szemmel szemléli őket, ennek azonban élénken ellentmond az, hogy éj-

szakai javarészt az orfumukskévázban tölti sős a filozófiából is legjobban érdeki az, ami a kit nőkkel van összefüggésben. Megjelenése korosellen elhanyagolt.

Lili. Egy egyszerű kis leány. Hivatalos címe: bulifelhölyg.

Éjtél rég elmúlt, de az asszonyos, márvány-falu helyesben még élénk élet pezseg. A közönség ugyan már megrikult és csak azok ülnek a szomszéd asztaloknál, akik meggyőződésből mulatnak; ám a cigány áradhatatlanul húzza az édes érzékiségben fuldokló angol notákat, a pészgő palackok drognak és a rövidkábos pincérek izgatottan futkosnak.

Az író és a filozofus nyugalmasan kavarják a teajukat, amikor Lili uszályos selyemben odalép hozzájuk. Megkezdődik a csevegés.

Lili: Szervuszok fiúk! Mit iszotok?

Az író: (hűdög fölényvel). Szervusz pipi! Amint látod teát!

Lili: (miután telepedett): Teát? Hát az lanvysz is kál? Mindenesetre én is iszom egy teát. Az író csöngtet és előkelően megrendeli a teát.

Lili: (miközben a teát szüresöli): enni akarok valamit!

Ujabb csöngetés. Lili rendel egy hideg rozs-böföt, egy zsardinetót és egy esomó kuglert és csakhamar belemérik az étkész gyönyöreibe.

A filozofus (a guny egy árnyalatával): Mindig ilyen jó étvágya van, kisasszony!

Lili: (teli szájjal): Kivéve, ha elrontom a gyomromat.

dennapi kenyérét. Szegények nap-nap után reggel 7-től este 7-ig a műhelyben szorgoskodnak, hogy megkeressék az életfenntartás első és legszükségesebb kellékét: a pénzt. Némelyiknek felesége és családja is van s bizony-bizony roppant nagy küzdelmet kell kifejtene, hogy betevő falatjárt ne szoruljon másra. Nap-nap után van alkalman látni őket, minél inkább bámulom szorgalmukat és ügyességüket, annál mélyebben érzem szívemben, mi lesz ezekkel a szegény halandókkal, ha munkaképtelenné válnak. Vajjon, hol fogja lehajtani fejét annyi küzdelmes munkában telt év után, ha test ereje felmondja a szolgálatot. Istenem be szomorú jövő elé nézhet, egy ilyen sorsujtotta egyén. Mert annyit nem képes keresni, hogy későbbi éveiben esetleg megtakarított garasáiból megtudjon élni.

Jegyezd meg szeretett embertársam, a vaknak testi ellentállóképessége a szakadatlan munka iránt nem olyan szívós mint a miénk. Neki szegénynek már alapjában meg van támadva egész constructiója épen fogyatékosagánál fogva. S még a mi gyermekeink lótnak-futnak, hol ide, hol oda ficánkolnak, tornásznak, korcsolyáznak, táncolnak, vívnak stb. felekepen erősítik vagy mondjuk előkészítik tetüket az ez élet csernyí bajával-jájjával, addig a szerencsétlen vak, ki a mi embertársunk és felebarátunk mind-ebből ki van zárva, vagy ha alkalma is volna: vaksága oly akadály képez, hogy mindezekből egyet is átug valósíthat meg. Érthető tehát a vak testi erejének és ellentállóképességének aránytalanul csekélyebb volta az éperzékű emberével szemben.

Európa nyugati culturális államaiban ezt már néhány évezed előtt a nemeskeblű emberbarátok átértelték s anyagi áldozatokat nem kímélve gondoskodtak végnapjaik tisztességesebb lefolyásáról. Nem légből kapott állítások ezek, meggyőződhetik a szíves olvasó, mikénti apolasukról, ha felkeresi egyekbe között a prágai Francisko Josefiumot, Párisban az elagott vakok házat és Bécsben a férfi és női otthonokat.

Nálunk ilyen otthon, hol a munkából kidőlt vak, kit nagy nehezen felneveltünk s mint önerzetes egyént kibocsátottunk az életbe, nyugalmat és pihenést találna öreg napjaira, ez ideig még nincs. Midőn ezen ügyben felemlen hozzátok eső szavamat, kiknek az anyagiakból az elegendőnél több

jutott, ne gondoljátok, hogy pénzeiket haszontalan célra fordították, mert a cél, melyet elérni 20,000 vak érdekében legszebb kötelességünk: nemes és magasztos. El kell ismernünk, hogy hazánk közönsége a fogyatékosok, különösen pedig a vakok iránt meglepően rokonosnval viseltetik s őket utótfelenn részesíti némi alamizsnában, olykor nevelés-tanítási célokra ezeket áldoz, amire még mindig szükség van, de ne feledjék, hogy ez által csak felemunkát végeztek, mert a vaknak öreg napjaiban nincs hová hajtani fejét s könnytelen lesz magát, emberi mivoltunkat annyira lealázó koldulásra adni.

Bizunk kedves vak munkásaink a jó Isten segédelmében, ki nemes, szép és hasznos céllal küzdöket megállíthatja s reméljük, hogy jó magyar hazánk polgárai meghallgatják kérve eső szavunkat s áldozat készségükkel lehetővé teszik egy Budapestben felállítandó vakokoththonának létesítését.

E célra szánt nemes adományok a Kisbirtokosok Földhitelintézete igazgatóságának küldendők be (Budapest, I. Géza u. 2. sz.), mely intézet szíves volt más címen is begyűlt adományokat teljesen díjmentesen kezelni.

Budapest, 1904. szeptember 10.

Heródek Károly,

a vakok orsz. bpesti nevelő és tanítványainak tanára.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Mályusz Egyed** kir. törvényszéki bíró és dr. Kiss Elemer th. főszolgabíró mint Pósfay Pongrácz vendégei a múlt héten négy napon át Muraszombatan tartózkodtak.

— **Pósfay Pongrácz** főszolgabíró 4 heti szabadságideje letelven, tegnap ártette a hivatal vezetését.

— **Áthelyezés.** A főispán ur Pósfay Gusztáv közg. gyakornokot Muraszombatból a szentgotthárdi szolgabírószághoz helyezte át. Helyébe Polczér Dezső celdmőlkli lakos most kinevezett gyakor-nok jön Muraszombatba.

— **Körjegyzék értekezlete.** Az újabb törvények, valamint a fontosabb rendeletek végrehá-tásának körül követendő együtetésűkkel Pósfay Pongrácz főszolgabíró a tegnapi napon értekezletet tartott a jársbeli körjegyzőkkel.

— **Motoros vasut Vashidegkut és Alsólvndva között.** Amint értesülünk gróf Szapary László egy Vashidegkuttól Alsólvndváig, illetve Alsólvndván

és Letenyén át Nagykanizsáig terjedő keskenyvá-gányu motoros vasut létesítésének eszméjével foglalkozik s a kezdő lépéseket már meg is tette, a mennyiben megbízottai a vonalat bejárták, s megállították, hogy Vashidegkuttól Alsólvndváig körülbelül egy millió koronában kerülne a vasut kiépítése.

— **A muraszombatjárás tanítói kör** Völgyi Ferenc elnökele alatt f. évi október hó 13-án tartja rendes közgyűlést Muraszombatan az áll. iskola helyiségében. Ugyanakkor es kapcsolatlan a tanítói kör gyűlésével tartja évi rendes közgyűlést a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egye-sület is.

— **Halálozás.** Fajdalmas csapás érte dr. Ritscher Samu muraszombati ügyvédet. Édesanyja, öz. Ritscher Farkasné volt kereskedő neje, f. hó 11-én 76 éves korában elhunyt Kőrmenden.

— **Kitüntetés a soproni kiállításban.** Hartner Géza muraszombati gőzmalomtulajdonos a soproni kiállítási zsűri bronzéremmel tüntette ki. Gratulálunk!

— **Másodvirágzás.** Kétszer nyílik az akácia virága. Most ugyanezt elmondhatjuk a gyümölcs-fáról, mert járásunkban is több közegében ma-dsodszor virágznak. Kár, hogy az ősi időjárás elrontja az illuziót.

— **Vadászat.** Pósfay Pongrácz barcoki vadász-területén f. hó 13-án vadászatot tartott, amelyen a házi uron kívül részt vettek: Mályusz Egyed, Sinkovich Kálmán, dr. Uy Károly, Aczel József, dr. Kiss Elemer, Schweinitzmann János és Kleinratti József. Aggategra került 53 drb. fogol s fűrj. Vadászat után a házi gazda feyesen megvonde-gelte a vadásztársaságot.

— **Kavics átvétel.** A törvényhatósági utakra kiszállított kavics felúlvizsgálat es átvételét já-rásunkban f. hó 15, 16-án és 17-én eszközözte Hvozdovics kir. főmérnök és László kir. mérnök. Az utági bizottság tagjai közül részt vettek a fel-úlvizsgálaton dr. Uy Károly ügyvéd.

— **Cirkusz Muraszombatan.** Most olyan lát-ványosságban van része Muraszombat közönsé-gének, amilyenben itt a városban meg nem volt. Krateil cirkusza 35 drb. kitűnően idomított szep lóval és mintegy 40 személyivel azok közül való, amelyek Muraszombathoz hasonló kis helyekre nem szoktak eljönni, hacsak véletlenül nem, mint a jelen esetben is történt. Kár, hogy a rossz idő-járás megakadályozta a napokintu előadást, amit pedig közönségünk várva várt. Az első előadáson oly nagy szánu, nagybörzsű urt közönség volt jelen, hogy szinte bambulba ejtett mire előad-sa Muraszombat. A cirkusz bevétele az első előadá-son 740 korona volt, de senki sem számolta pénzét oly szep látványosságban volt részünk.

— **Faiskolakezelők díjanak megállapítása.** A vármegyei törvényhatósági bizottsága Csendlak közeg faiskolakezelőjének díjat évi 30, Kóhidácut pedig 25 koronában állapította meg. A helygym-niszter az erdeket közsegk bírának felbehevése folytán a esendlaki faiskola kezelőjének díjat 25. a kóhidai faiskola kezelőjének díjat pedig 30 ko-ronában állapította meg.

A filozofus: És hány ilyen vacsorát eszik végig egy éjszaka?

Lili: Miert kérded kis álmát? A hányat fizetnek.

A filozofus: (naíval): Hiszen akkor állandóan el kellene rotania a gyomrárt!

Lili: Csaszi! nem eszem ám mind meg, csak rendelék. (Ösztönben) Ez már az üzelthez tartozik. De még ma nem vacsoráztam. (Egy kacér fordulattal az iróhoz.) Ázadán te tetszel nekem!

Az iró (idegenen): Nos, es ez nővel az et-vágádat?

Lili: Nem. De nem akarom, hogy hiába fized a vacsorámat.

A filozofus: Igazán megható! (Igazán meg-ható!) Az. Vigyázzon, ez a nő akar önöt valamint! Az iró (alinek mandamelllett hiszgel amit a leány mond): Valószínűleg. De ugyan mit akarhat épen tőlem?

A filozofus: Ezeket a nőket minden szavak-ban az erdek vezeti. Arra vannak alkotva, hogy követeljenek.

Lili (egyszerűsen): Persze, hogy akarok valamit. Egy pohár csamuzst akarok!

A filozofus: Itt van ni! Csakugyan ez a leg-kedvesebb, amit akarhat.

Az iró: Nem baj. Én magam is innám egy kis pezsgőt.

Lili (határozottan): De csak franciát!

A filozofus (épésen): Mennyi szerénység!

Az iró (bon enfant): Ugyan hagyja! Hát nincs igaz-a? És véletlenül pénz is van nálam.

Pár percz múlva az asztalon áll az ezüst veder jegébe ékelt aranyos bőbitájú Pommer-syalak. A pincér tölt, Lili közelebb húzza a székét az iróhoz, aki rágyújt egy havannára és igen jól érzi magát.

Az iró (megtetöztöve): Igazán, csak a leány kedveert teszem.

Lili (megluzza az iró bajuszát): Ne bolondozz öreg! Ti mindent a magatok kedveert tesztek.

A filozofus: Kik azok a „ti”?

Lili: Hát a férfiak. Utalom őket! (Az iróhoz): De te tetszel nekem!

Az iró (aki már majdnem elhiszi): Ugyan ne adj előt ilyeneket! . . . Mond voltát te már egy-általán szerelmes?

Lili: Mind ezt kérdezték! Mi közötök hozzá?

A filozofus: Ennek a leánynak voltaképen igaz-a van. Nincs fogunk hozzá, hogy a szive titkait kutassuk . . .

Lili: (aki érzi, hogy az ő szívének egy-általán nincsenek titkai): Bolondokat beszélés, de azért kedves vagy! . . . (Megsimogítja az arcát.)

A filozofus: Bájos ez a leány. . . Szerényl.

Az iró (kissé feltékenyen) Most már őt is kedvesnek találod?

Lili (makaesul) Ó kedves . . . De te — te tetszel nekem!

A filozofus (megpróbál visszakapodni a filo-zofia magaslátára): És ha az ember megmondja, hogy ezeket a nőket, akik a modern társadalmi berendezések ugyszóval az eredményei, az a társadalm mily okatlan kegyetlenséggel löki ki kebeléből, a helyett, hogy mint a régi kelének helyet jelölne ki számunkra . . .

Az iró hasonló tonorban felel. Belemerülnek a vitába, amelybe beleviszik a lelki analízis minden mélységet. Közben a pincér új palack bort hoz, Lili pedig gömbölyű, meleg karjával rátam-aszkodik az iró vállára. Es a két terít a fem-minimuszórt szoló magarszóptú vitájuk közben teljesen hatalmába keríti az eszuka egyszerű leánya. Csak a nő, az őrk asszonyt látják minden. Édes szavakat sugdosznak a fülébe es a világ minden filozofiját odaadnak érte, hogy a mellettük tío gyönyörűségében nőben egy csöpp igaz erést tud-jának keltetni.

Lili ezalatt pezsgőt iszik, cigarettázt és arra gondol, hogy holnap mikor jön a frizrióje. A hatalmas üvegablakon pedig es alatt hatalmas pástakban ömlék az édes májusi hajnal ra-gyogása.

BÁTTASZÉRY LAJOS.

— **Ipari közigazgatás.** A Központi értesítő legutolsó számában a kereskedelmi min. kir. miniszternek következő gyakorlati fontosságú elvi jelentőségű határozatát olvassuk: 1. Tanonc lehet bárki, ha életének 12-ik évét betöltötte, minél fogva a tanonc-szerződés megkötése magasabb életkortól, vagy iskolai képesítés kimutatásától függőve nem tehető.

— **Fegyelmi egy tanító ellen.** A vármegyei közigazgatási bizottsága a kir. tanfelügyelő előterjesztése több rendbeli szabálytalanság miatt Gerőcz Sándor andorhegyi áll. tanító ellen elrendelte a fegyelmi eljárást.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatói.** A szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamra 36 hallgatót vettek fel.

— **A Vasmegeyi Napló** című Szombathelyen eddig kétszer megjelent politikai lap szeptember 20-tól hetenként háromszor fog megjelenni, az előfizetési díjat azonban nem emeli föl.

— **Uj közjegyzőség.** Nemetújvárrot nagyszabású mozgalom indult meg arra nézve, hogy a járást a szentgotthárdi közjegyzőségtől különválasszák és Nemetújvár székelyhelyül új közjegyzőséget alakítsanak.

— **A szentgotthárdi orágyár építése.** A leegyet szentgotthárdi orágyár igazgatója, Schlessinger Rafael, a napokban Szentgotthárdon járt és az orágyár felépítéséhez szükséges terveket megrendelte, s lépéseket tett a gyár melőbbi üzembe hozatala céljából. A gyár felépítéséhez sürögés hozza is fognak, mert a cégnek az a célja, hogy az üzemet meg ez év folyamán teljes erővel felvegye.

— **Csoda sertés.** A veszprémi állatköltésen Bauer Károly veszprémi mesáros és birtokos, egy darab óriási hizott sertést állított ki, melynek csodájára jártak. A sertés feke, egy kisebb fajku kuki tehén nagyszámú fiutelt meg. Sulya 585 kilogram. Bauer 600 koronát kért a sertésért, mely teljes zsirra volt kihizalva.

— **Az új parancsnok.** A Szombathelyre távozt Soltész Sándor hadnagy helyébe Wachsmann Vilmos fogarasi csendőr főhadnagyt neveztek ki a körmendi csendőrszázak parancsnokul.

— **Tanonok az ipartestülethez nem tartozó munkára való alkalmazása kihágás.** Így döntött a kereskedelmi miniszter 1904. június 26-án a 41.454. sz. a. hozott elvi határozatával. T. A. szjaárny mester ellen S. J. nevű tanoncának az ipartestülethez nem tartozó munkára való alkalmazása miatt iparkihágás ügyet indítottak s panaszolták a terehere rőtj és az 1884. XVII. t. c. 63. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvényeikk 157. §-a pontja alapján 20 korona pénzbüntetéssel büntették az alsófokú iparhatóságok s ezt a kereskedelmi miniszter helybenbagyta, mert panaszoltának a tárgyaláson tett ama beismerő vallomását, hogy ő a nevezett tanoncot és általában tanoncait nemcsak a mesterseghez tartozó, hanem ha a szükség úgy kívánja, egyéb munkákra is szokta alkalmazni. A S. J. tanonc által emelt és az ipartörvény fentebb ígezett szakaszába ütköző kihágási cselekmény beigazolást nyert.

— **Értesítés.** Az országos állattenyésztési alap a beruházási javaslattal ismét egy nagyobb összeggel lett dotalva, melyből a kiszagdat olcsó kölcsönt kaphatnak tenyészállatok beszerzésére; az idei takarmányszűk évben pedig az alap csak kevésbé lesz igénybe véve így azt hisszük, bármely összeg rendelkezésre állhat gazdakörünknek a mondott célból.

— **Az országos állattenyésztési alapból kölcsön engedélyeztetik** kiszagdatnak 5%-os kamat és 5 év törlesztési kötelezettség mellett.

Gazdakörünk hivatásához képest ezzel is szolgálunk akar járásunk gazdaközösségének. miért is felkerjük gazdatársainkat, hogy azok, kik tenyészállatokat így módon óhajtják beszerezni, ebbeli kérélmüket a gazdaköri iródjába bejelenteni sziveskedjenek.

A közlegó vetési időnyre ajánljuk gazdatársainknak 11—13 soros Moson-Drill vetőgépeinket napi 2 korona használati díj lefizetése mellett. A gépek Pörkölab Gyula ev. felkész urnál Battyándon, özv. Berke Mihályné urnónél Muraszombatban és Lejki Ferenc urnál Murafüziesen állanak, a honnan is azok kikölcsönözhetők.

Ugyintézen értesítjük gazdatársainkat, hogy az egyesület csekély díj lefizetése mellett egy új rendszerű cefrefozót is bocsájt rendelkezésükre f. évi október hó 15-ig terjedő időre, ha ez iránt körünk iródjához fordulnak.

Felkerjük végül a gazdaközösséget, hogy eladó gyümölcskészleteiket az egyesület iródjába bejelenteni sziveskedjenek az ár megjelölése mellett, a midőn is a gazdakör szivesen vállalkozik az eladás díjtalan közvetítésére.

Muraszombatjárású gazdakör.

— **Pénzüntezeti tisztviselők országos szövete.** A pénzüntezeti tisztviselők országos egyesülete évek óta igyekszik a pénzüntezeti tisztviselők anyagi és erkölcsi érdekeit szolgálni, működése azonban eddig csak a fővárosra terjesztette ki. Most maga az egyesület kísérli meg, illetve kezdeményezi, hogy szélesebb alapokon szervezett köteleket létesítsen, mely működését lehetőleg az ország minden részére kiterjeszti. E célból a magyarországi pénzüntezeti tisztviselők országos szövetségének létesítését vette terbe, am lnyek tervezetét az egyesület már megküldte a vidéki pénzüntezeti tisztviselőknek és felkérte azokat, hogy az eszme tekintetében nyilatkozzanak s a tervezetre vonatkozó észrevételeiket közöljék az egyesülettel.

— **A takarékpénztári eszme keletkezése.** Csak most tudjuk meg egy legújabb megjelent francia könyvből, hogy a takarékpénztár eszmeje nem kevesebb, mint 300 évvel ezelőt franczia földön keletkezett. A könyvet „Háromszáz éves jubileum” címen a közismert párisi népbírást, az agg A. de Malherbe írta és könyvében fentemli, hogy 1870-ben Londonban járván, az akkori angol miniszterelnök, lord Derby egy, a XVII. század elején Párisban közzétett kis műve hívtá fel figyelmét, mely először penditi meg a takarékpénztári eszmet. E mű, amelynek egyetlen levező példánya egy előkelő angol család birtokában van. Hugo Delastre francia jogtudós valjja szerzőjül, aki a keresdes művet 1610-ben írta. Ebben többféle szegényügyi intézmény felállítását hozta javaslatba, a többek közt fellep a takarékpénztár eszméjével is, melynek felállítását a eszedeknek és napszamosoknak takarékoságra való serkentése érdekében sürget. Takarékpénztárban bemutatja a felállítású takarékpénztár tervezetét is, mely a betétkamlatábat 5.88% o-bao állapítja meg. Szabályul állítja fel, hogy a takarékpénztárban elhelyezett betétek senki javára le nem foglalhatók, a betétek pedig csak városi és egyéb teljesen biztos értékekbe fektethetők be. Hogy Delastre tervezetének megvalósítása érdekében tett e kísérleteket, arról Malherbe sem tud, de az bizonyos, hogy a hamburgi polgárok jötekonysági egyesülete által 1778-ban létesített takarékpénztár, mely az első ilyenmü intézet volt, teljesen a Delastre terve szerint szerveztetett.

— **Ki hirdetni akar** akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselött, állás-, vétel-, eladás-, hasznbér- és bérlet kereslettel, előnyösen fordul Mosse Rudolf hírtelvis iródjához Budapest, IV. Ferenciek-tere 3. (Tárbeszélő 32—45.) Ez által a hirdetőkre több költésig nem, ellenben egész sora az előnyöknek hárámik és pedig: díjtalan szakszerű tanács a hirdetés célszerű szövegezésére feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására stb. Katalogus díjtalan.

— **Tanfolyam a nem-okleveles gazdatisztek számára.** A nem-okleveles gazdatisztek számára, mint beavatott helyről értesülünk, egyelőre esupán egy tanfolyamot rendszeresít a földmívelésügyi miniszter. Ezt Debreczenben szándékozik megnyitani. De ha a jelentkezők olt nem lesznek elhelyezhetők, illetve ha sokan jelentkeznek a tanfolyamra, akkor egy második tanfolyamot is rendszeresít a miniszter, mely az eddigi megállapodások szerint Dunántulon, még pedig Keszthelyen, az ottani gazdasági tanintézetnél nyílnék meg. Ezek a tanfolyamok lesznek arra hivatva, hogy a vizsgára jelentkező nem-okleveles gazdatiszteket megvizsgálják. A vizsgázó bizottsága, mint értesülünk, a nem-okleveles gazdatisztek egyesületének egy erre a célra kiküldött bizottságát is belevesszi a földmívelésügyi miniszter, ami az érdekelte gazdatisztek között nagy megnyugvást és megelégedést keltett.

— **Magyar sztrájk törvény.** Az egész országban ipartestületei majdnem kivétel nélkül már régebbi idő óta agítálnak egy sztrájk törvény alkotása érdekében Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a testületek kívánságához képest egy sztrájk törvény alkotását vette terbe. Evégből a miniszter a napokban ártírt a belügyi és igazságszolgálati miniszterekhez, kérve őket, hogy közöljék vele azokat a rendszabályokat, melyeket a törvénybe közigazgatási és igazságszolgálati szem-

pontból felveendőnek tartanak. A miniszter ezekben az ártírtokban kifejtette, hogy az újban mindinkább elharapódzó sztrájkmozgalmak egy sztrájk törvény sürős megalkotását okvetlenül szükségessége teszik.

Hirdetések

felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

512/1904. végt. sz.

Árverési hirdemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. bíróságnak 1902. évi Sp. I. 770/4. 771/5. és 772/4. sz. végzése következtében Olajos Sándor ügyvéd által képviselt „Delvasmegeyi Takarékpénztár” javára Ballér József és neje Zsilavecz Anna, Schapi István és Boescai Ferenc barköci lakosok ellen 260 kor. 130 kor. és 100 kor. s jár. erejéig 1902. évi október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 625 kor. becsült értékű ingóságok, u. m. szalma, fada, hordó, kád, almárium, ágy, fal óra, szék, asztal, szekér, borjú, kukoricagörge, sertés és tinóbbi álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a muraszombati kir. bíróságnak 1904. évi V. 342/2. sz. végzése folytán fent felsorolt tőkételések és járulékaikkal még hátralevő követelések és jár. erejéig Barköcön Ballér József és neje Zsilavecz Anna lakásán megkezdve, itt végezve, Schapi István és Boescai Ferenc lakásán folytatva leendő megtartására

1904. évi szeptember hó 24-ik napjának

d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igényköt, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felléfolgaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Muraszombatban, 1904. évi szeptember hó 10. napján.

Szabadfy József,
kir. bír. végrehajtó.

Nemes alma és körte

20 legnemesebb fajból válogatva, —

ugy szintén szőlő, dió és nemes

őszi barackfák kaphatók

RÁTH JÁNOS alsóleendői lakosnál.

Iskolakönyvek

és nyomatványok az összes falusi és városi iskolákra legutánszóbb árban kaphatók

BALKÁNYI ERNŐ

papirkereskedésben

MURASZOMBATBAN.

3340/1904. szám

Árverési hirdmény.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közbíré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak, öz. Lukman Tamásné, Lukman Viktoria, Lukman Teréz, Lukman József és kk. Lukman István muraszombati lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 124 korona 16 fillér tőkekövetelés. ennek 5% kamatai 13 kor. per. 3 kor. 90 fill. eszményi bélyeg és 12 kor. 30 fill. árverés kérvényezési költségek kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ezen, kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő, a muraszombati 800. sz. tkvben 1. sor. 432/b. hrsz. ingatlan 137 kor., a 2. sor., 483/a/3. hrsz. ingatlan 478 kor., a 3. sor. 483/b/3. hrsz. ingatlan 96 kor. és a 4. sor. 833/a/4. hrsz. ingatlan 50 koronában megállapított kikiáltási árban az árverés elrendelték s arra határnapul

1904. évi október hó 11. napjának

d. e. 10 órája a muraszombati kir. járásbírósg, mint tkvi hivatali helyiségeibe kitézetett azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Bánatpénzül letendő a fentebb említett ingatlanok kikiáltási árának 10% a 13 kor. 70 fill. 47 kor. 80 fill. 9 kor. 60 fill. 5 kor.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni, avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 5% kamattal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdmény kiboasztásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és Muraszombat község házánál megtekinthetők.

Kelt Muraszombat, 1904. évi június 18-án, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Schick, kir. aljbíró.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Elvállal

mindennemű könyvnyomdai munkákat izléses kivitelben.

Minden, a nyomdászat terén előforduló munkák gyorsan és jutányosan szállítatnak.

Névjegyek.

eljegyzési és esketési kártyák, meghívók, gázsjelentések gyorsan és pontosan.

KÖNYVNYOMDA MEGNYITÁS.

Van szerencsém Muraszombat és vidéke nagyérdemű közönsége b. tudomására hozni, hogy az Alsólendván már 8 év óta fennálló könyvnyomdam kibővítése végett Muraszombatban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

FIÓK-KÖNYVNYOMDÁT

nyitottam és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gépekkel és szép díszes betűkkel felszereltem.

Hogy a kívánalmaknak mennél szélesebb körben tessek eleget, könyvnyomdamat

KÖNYVKÖTÉSZETTEL ÉS PAPIRKERESKEDÉSSSEL

bővítettem ki.

Raktáron tartok: író-, rajz- és tanszereket, mindennemű okmány- és levélpapírokat, cigarettahüvelyt stb., stb.

Kérem, szíveskedjek b. megrendeléseivel minél gyakrabban megtisztelni s meg vagyok győződve, hogy ugy áruim jöminőségével, mint pontos kiszolgálásommal teljes bizalmát és megelégedését fogom kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

BALKÁNYI ERNŐ.

Hírlapokat, szépirodalmi műveket, árjegyzékeket, etlapokat stb. jutányos áron.

Minden, a nyomdászat terén előforduló munkák gyorsan és jutányosan szállítatnak.

Tablázatok, községi, körjegyzői és ügyvédi takarékpénztári nyomtatványok gyorsan, pontosan és jutányosan.